

Posudek oponenta bakalářské práce

Ústav sociální práce Filozofické fakulty Univerzity Hradec Králové

Autor závěrečné práce: **Andrea Pavlíčková**

Název závěrečné práce:

Syndrom vyhoření a možnosti jeho prevence u pracovníků v sociálních službách

Jméno oponenta: **Mgr. Iva Junová, Ph.D.**

Hodnocení formulace hlavního cíle práce:

A **B** C D E F

Odůvodnění: „Cílem bakalářské práce bylo zjistit, jaké mají pracovníci v sociálních službách povědomí o syndromu vyhoření a jaké jsou možnosti jeho prevence u pracovníků v sociální službě Romodrom.“ Takto je cíl naformulovaný na začátku práce v anotaci a v úvodu. V praktické části je slovo „povědomí“ vhodněji nahrazeno pojmem „znalosti“.

Hodnocení struktury práce:

A **B** C D E F

Odůvodnění: Práce je teoreticko-praktická v rozsahu 58 stran a je doplněna jednou přílohou. Text je členěn do osmi hlavních kapitol. Teoretickou část práce tvoří šest kapitol. První tři se věnují syndromu vyhoření, jeho fázím a prevenci. Čtvrtá popisuje supervizi jako formu prevence vyhoření. Kapitola pátá představuje neziskovou organizaci Romodrom. Na teoretické kapitoly navazuje empirické šetření.

Některé podkapitoly jsou příliš krátké, např. na str. 19.

Hodnocení teoretické části práce:

A B **C** D E F

Odůvodnění: Se zdroji je pracováno v souladu s citační normou. Je škoda, že autorka častěji nepoužila analyticko-syntetický postup tvorby textu, který spočívá nejen ve vypsání pojetí jednotlivých autorů, ale také v jejich komparaci, vlastním komentáři a shrnutí. Vlastní autorský text lze najít spíše sporadicky v některých podkapitolách první kapitoly, ale v kapitolách 2 - 4 už se nevyskytuje.

Hodnocení metodické části práce:

A B C D **E** F

Odůvodnění: Hlavní cíl byl doplněn o tři dílčí cíle. Dílčí cíl č. 2 se od hlavního cíle odklání. Hlavním cílem bylo zjistit, jaké mají respondenti vědomosti o syndromu vyhoření. DC2 se ptá na to, zda jsou respondenti za svou práci dostatečně ohodnoceni.

To, co je v empirické části nazýváno výzkumnými otázkami, jsou tazatelské otázky.

V kapitole 7.2 lze nalézt pouze dvě obecné definice výzkumu od Hendla, ale chybí popis konkrétní použité metody.

Pro splnění cílů práce byla zvolena kvantitativní strategie. Ke sběru dat byla použita metoda dotazníku. Vzhledem k cílům práce i nižšímu počtu respondentů by možná kvalitativní postup přinesl více dat. Dotazník totiž převážně obsahuje otázky, které mají charakter ankety a neumožňují provést hlubší analýzu odpovědí. Z dvanácti otázek, které řeší samotné téma práce (příloha – vzor dotazníku, otázky 4 – 15), jich je 11 dichotomických, jen poslední otázka je otevřená. Výpovědní hodnota odpovědí na některé otázky je sporná. Např. otázka „Máte povědomí o tom, jaké má syndrom vyhoření příznaky?“ mající možnost odpovědi ano nebo ne, nemůže zajistit, že i když respondent odpoví ano, příznaky syndromu vyhoření skutečně zná.

Hodnocení zpracování výsledků výzkumu:

A B C D E F

Odůvodnění: Vzhledem k limitům použitého výzkumného nástroje jsou omezené také možnosti zpracování zjištěných výsledků. Za sporné vnímám zejména výsledky otázek č. 4 a 6 dotazníku. Všichni respondenti sice uvedli, že se s termínem syndrom vyhoření setkali, ale z toho nelze vyvodit závěr, že pojmu všichni rozumí a vykládají si ho správně. Setkání se s pojmem není totéž, co je mít znalost, co pojem obnáší.

Výsledky jsou prezentovány v přehledných grafech, ale komentáře k nim jsou velmi stručné, jen slovně popisují to, co graf ukazuje, chybí interpretace dat, nejsou zohledněny proměnné (výsledky nejsou vztaženy k pohlaví, věku ani délce praxe).

Je škoda, že se autorka nepokusila stanovit východiska pro svůj výzkum s oporou o odborné zdroje. Pak by se totiž v textu práce nemusely objevovat spekulativní subjektivní domněnky, které nejsou podloženy žádnými relevantními zdroji. Např. str. 49: „Důvody, proč pracovníci neabsolvuji individuální supervizi, mohou být různé, např. nemusí ani vědět, že tuto možnost mají.“ – na to se žádná z tazatelských otázek neptala, přesto je toto tvrzení uvedené v části věnované interpretaci dat.

Sporné je vyhodnocení poslední otevřené položky dotazníku. Ta se ptá na to, co respondentům pomáhá pro snížení stresu. Výsledky jsou však interpretovány, jako by se jednalo o postupy redukce/prevence vyhoření a ne stresu - tvrzení na str. 53: „Pracovníci volí jako prevenci syndromu vyhoření také relaxaci, komunikaci s kolegy nebo si zajdou na dobré jídlo a pití, kuřákům pomáhají cigarety.“ Jako prevence syndromu vyhoření doporučují odborníci naopak dodržovat zdravý životní styl. Tato interpretace dat není správná.

Hodnocení naplnění cílů a zpracování závěrů práce:

A B C D E F

Odůvodnění: Dílčí cíle práce byly sice zodpovězeny, ale vzhledem k uvedeným limitům empirického šetření je jejich platnost omezená. Závěry šetření se v textu opakují na několika místech.

Hodnocení formální stránky práce:

A B C D E F

Odůvodnění: Text by měl být zarovnan v bloku. Na str. 30 je uveden grafický prvek, který je označen jako tabulka, ale spíše se jedná o obrázek nebo schéma. V textu se objevují jazykové chyby (str. 38 a 50 „vyplívá“) a chyby v interpunkci.

Hodnocení přínosu práce pro praxi sociální práce či sociální politiky:

A B C D E F

Odůvodnění: Téma práce je aktuální, v souladu se studijním oborem autorky. Zjištěné výsledky mohou být přínosem zejména v organizaci, kde výzkum probíhal.

Otázky k obhajobě:

1. Jaké byly etické aspekty a rizika výzkumu?
2. Jaký byl aplikační cíl práce?

Celkové zhodnocení práce: A B C D E F

Odůvodnění: Autorka si zvolila zajímavé téma, práci jistě zpracovávala se zájmem a vnitřní motivací. Práce však působí, jako by zůstala na půli cesty. Bakalářská práce je problematická v řadě parametrů, ale zejména v empirické části. Některým chybám se dalo předejít pečlivější přípravou i přístupem. S přihlédnutím k faktu, že se jedná o první odbornou práci autorky, lze práci ještě akceptovat.

V Hradci Králové dne 18. 5. 2022

Mgr. Iva Junová, Ph.D.